

» culpa Patrini plures adhibeantur. *Quint. l. c.* At licet *Perez et Serra* apud *Dian. p. q. t. 7. R. 5.* dicant esse probabile, quòd » tantum peccet venialiter, alii tamen mortalis eum damnant. » Peccat etiam graviter Parochus baptizans solemniter sine Patrino, cum hæc sit de præcipuis cæremoniis. *Croix l. 6. p. 1. n. 348 et 349. cum Gob. Gorm. Bon. et Quintanadoennas.* Sic etiam graviter peccabit, si admittet ad Baptismum patrinum non designatum, ut dicunt præfatus *Auctor. Ad. lition. in Wig. l. c. et Tourn. t. 4. p. 347. q. 4. cum Bon. Hurt. Barb. Vega, et aliis;* et hoc ex præcepto Tridentini *l. c.* ubi dicitur: « Parochus, an- » tequam ad baptismum conferendum accedat, diligenter scisci- » tetur quem vel quos elegerint, etc. »

160. — Hic autem ultimò notandum ex Rituali Rom. Parochum post datum Baptismum debere 1. adnotare in Libro nomina Baptizati, ejusque parentum, ac susceptorum. 2. Monere Patrinus de cognatione contracta, eorumque obligatione. 3. Inculcare matribus, et nutricibus, ne decumbant cum infantibus, ob periculum suffocationis. Nctat verò *Tourn. t. 4. p. 344. cum Barb. Anacl. Pirhing. etc.* communiter, quòd *si talis cubatio omni culpa caret, ut contingere potest, si v. g. lectus est latus, puer implacabilis, qui aliter à frigore defendi non possit, et mulier in somno suum retinere soleat situm ac locum, omnis pœna cessabit* Ita *Tourn.*

CAPUT II.

DE CONFIRMATIONE.

DUBIUM I.

Quid sit, et quæ ejus materia, et forma.

161. Qua ratione confirmatio est Sacramentum? — 162. Quæ sit materia remota hujus Sacramenti? Et an sit materia necessaria oleum olivarum, et Balsamum. — 163. An sit necessaria benedictio Chrismatis? Et an hæc possit committi simplici Sacerdoti? An sit obligatio uti Chrismate novo? — 164. Quæ materia proxima? Et an ultra Chrismationem requiratur altera manu impositio? — 165. An unctio possit fieri alio digito, quam pollice manus dexteræ? — 166. An mediante instrumento? — 167. De forma in Ecclesia Latina. — 168. Quæ mutationes circa formam invalident Sacramentum? De forma Græcorum. — 169. De effectibus confirmationis.

161. — « RESP. I. Confirmatio est unctio Chrismatis, sub præ- » scripta forma verborum, in fronte baptizati, ab Episcopo, quia » is ex Christi institutione gratiæ augmentum, et robur accipit. » (Ita ex *Trid. sess. 7. can. 1. ac Decr. Eugen. IV in Instruct.* » ad Armenos, atque ex aliis Conciliis apud *Bellarmin. Habetur autem in Epist. 2. Dominus. Fabiani Papæ, hoc Sacramentum fuisse institutum in nocte Cæn. qua Christus D. de ipso Apos-*

» tolos edocuit. *Vide Salm. de Confirm. c. 1. nu. 2 et 11. item Petrocoren. t. 3. p. 226. q. 2. Contin. Tournely t. 5. ex pag. 5. qui id probant ex Traditione.* » 162. — 2. » Resp. 2. Materia ejus remota essentialis est Chrisma confectum ex balsamo et oleo olivarum, benedictum ab Episcopo. Ita *comm. Doct.* »

Unde resolves:

« 2. Non sufficit solum balsamum, ut voluit *Canus*; nec solum » oleum, ut voluerunt *Caj. Sot. Nao.* »

Certum est Oleum esse de necessitate Sacramenti, ex *cap. ultim. De Sacram. Unct. et ex Decr. Eug. IV, ut Salm. c. 12. n. 3. cum comm. et Croix l. 6. part. 1. n. 375.* Et debet esse oleum olivarum, ut docet *S. Thom. 3. part. qu. 72. art. 2.* Per dictum oleum enim, quod natura sua pingue est et diffuens, significatur gratia Spiritus sancti, quæ a Christo capite in nos effunditur. Balsamum autem certum est esse de necessitate præcepti; an autem sit etiam de necessitate Sacramenti? *Prima sententia* negat, et hanc tenent *Juenin t. 1. pag. 208. Sot. Val. etc. apud Salm. de Confirm. c. 2. n. 5. et meritò probabilem putat Croix cum Covarr. Dicast. Aversa, etc. Probant ex cap. Pastoralis de Sacram. non iterand. Ubi Innoc. III interrogatus de Subdiacono ordinato sine impositione manuum, et de alio confirmato in solo Oleo benedicto, sic respondit: « In talibus nihil esse iterandum, sed cautè supplendum quod incautè fuerit prætermis- » sum. » Unde (ut dicunt) balsamum non est de necessitate Sacramenti, nam alias totum Sacramentum iterari debuisset. *Secunda* verò sententia communior et probabilior affirmat, et hanc tenent *D. Th. cit. art. 2. Bellarm. de Confirm. c. 8. prop. 2. Gonet D. 6. art. 6. Suar. qu. 72. Dist. 33. sect. 1. Petroc. tom. 3. pag. 261. Concina t. 8. pag. 204. n. 12. Holzm. pag. 40. n. 194. et Salmant. n. 7. cum Pal. Laym. Bon. et idem docet Catech. Rom. n. 7. ubi dicitur, Dux res corporeæ permixtæ (scilicet Oleum, et Balsamum) Confirmationis materiam præbent. Probatur 1. ex Decreto Eugenii IV, approbato à Concilio Florentino, ubi dictum fuit materiam Confirmationis esse *Chrisma confectum ex Oleo et Balsamo.* Opponunt contra hoc Decretum *Tournely, et Habert,* quòd cum illud formatum fuit, Concilium jam erat solutum; ab eo enim jam discesserant Episcopi Græci cum suo Imperatore, finito negotio unionis suæ Ecclesiæ cum Latina. Sed respondet *Petrocor. t. 3. pag. 269.* non ideo desiisse Concilium, cum Græci consenserint in continuationem Concilii, in quo fieri debebat altera unio Armenorum. Unde in hoc Decreto Eugenius eundem morem tenuit loquendi solum in generalibus Conciliis, *Sacro hoc approbante Concilio Florentino.* Et in fine sic dictum fuit: « Datum Florentiæ in publica Sessione » Synodali solemniter in Ecclesia Majori celebrata anno Domini 1431. » Præterquam quòd testatur *Petrocor* hoc Decretum**

in omnibus Catholicæ Religionis partibus receptum fuisse Probatur 2. ex cap. *Cum venisset unic. de Sacra Unct. ubi Innoc. III.* postquam distinguit tria genera Olei, nempe Catechumenorum, infirmorum, et Chrisma, « quod (ut ait) ex Oleo fit » et Balsamo, mystica ratione; per Oleum enim nitor conscientie designatur.... per Balsamum odor famæ exprimitur. » Deinde in § *Per frontis eod. cap.* Sacramentum Confirmationis vocat *Chrismationem*, non propter aliud quidem, nisi propter Chrisma, quod ibi adhibetur. Confirmatur id ex antiqua praxi Ecclesiæ, nec verum esse dicit *Bellarmin.* nullum Patrum ante *D. Gregorium Magnum* meminisse hujus Balsami mixtionis; nam *D. Cyprianus* longius ante (ut refert *Bellarminus*) jam scripserat: « Hodie in Ecclesia sacrum Chrisma conficitur, in quo mixtum Oleo Balsamum sacerdotalis et regie gloriæ exprimit unitatem. » Item refert, *S. Clementem* mentionem fecisse *fragrantie odoris Chrismatis*. Ad textum autem præfatum in cap. *Pastoralis*, respondetur cum *Petroc. et Holan.* quod Pontifex dicendo *supplendum prætermissum*, non voluit quidem suppleri simplicem Balsami, sed totam Chrismatis unctionem, et ideo dixit non iterandam, quia, ut ait *Glossa ibid.*, non dicitur iteratum, quod prius actum non fuit. Certum est autem neutram sententiam esse de fide, neque certam; hinc omnino Sacramentum conferendum est cum Oleo et Balsamo, et alias saltem dubium esset, ut rectè dicunt *Habert t. 5. pag. 289. Bellarm. loc. cit. et Natal. Alex. art. 2. prop. 2.* Et ideo datum cum solo Oleo, saltem sub conditione esset iterandum. E converso, quia prima sententia sat est probabilis, rectè dicit *Croix n. 376. cum Gobat.* quod in articulo mortis bene poterit conferri Confirmatio sub conditione ex solo Oleo, si nequeat haberi Chrisma ex Balsamo quoque confectum: magna enim utilitas hujus Sacramenti justa esset causa illud sub conditione ministrandi, juxta dicta *n. 28.*

Sufficit autem Balsamum cujuscumque regionis, ut dicunt *Gonet. Man. t. 6. pag. 163. Pal. part. 4. num. 3. Croix n. 377. cum Coninch. et Viva q. 3. art. 1. num. 1. Bon. etc. Gobat.* Modo sit in ea quantitate, ut det sui odorem, quamvis non misceatur cum singulis olei partibus.

163. — 2. « Etiam benedictio Episcopalis est de essentia, ut » habet communis contra *Caj.* ideoque nulla delegatione sive » Episcopi sive Papæ simplex Sacerdos potest conficere Chrisma » *Con. d. 72. art. 3. d. 1. »*

Quæritur, an Chrisma debeat esse ab Episcopo benedictum? Certum est apud omnes, quod necessitate præcepti Chrisma omnino debet esse benedictum ab Episcopo. Sed dubitatur 1. an de necessitate Sacramenti debeat benedici Chrisma saltem à Sacerdote? Negant *Palud. apud Salm. cap. 2. n. 15. et alii apud Petroc. t. 3. pag. 262. qu. 3.* At omnino id affirmandum cum aliis, et probatur ex Decreto *Clement. VIII.* apud nostrum *Bened. XIV. de Synodo l. 7. c. 14. n. 4.* ubi *Clemens* loquens de Oleo benedicto adhibendo in Extrema unctione, decrevit Extremam Unc-

tionem ministratam cum Oleo benedicto à Sacerdote sine concessione Papæ invalidam esse; hæc verba Decreti: « Sacram » Extremam unctionem Latinis collatam à Sacerdotibus Græcis » Oleo ab ipsismet benedicto esse validam. »

Dubitatur 2. An Chrisma necessario debeat esse benedictum ab Episcopo? Prima sententia communior affirmat, et hanc tenent *D. Thom. 3. part. qu. 73. art. 3. Petrocor. t. 3. p. 262. qu. 3. Concina tom. 8. p. 205. n. 16. et Salm. cap. 1. n. 15.* idque putant probari ex Conciliis *Nicæno I.*, *Romano II.*, et ex *c. 119. Dub. 4. de Consecrat.* ubi *Innocent. I.*, sic dicit, et « Presbyteris (qui extra Episcopum, seu præsentem Episcopo baptizant) » Chrismate baptizatos ungere licet, quod ab Episcopo fuerit » consecratum; non tamen frontem ex eodem Oleo signare, quod » solis debetur Episcopis; cum tradant Spiritum Paracletum. » Idem præscribitur in Decret. *Eugenii IV.* ubi dicitur materia Confirmationis esse *Chrisma ab Episcopo benedictum.* Secunda verò sententia, quam tenent *Tourn. in Præl. Theol. t. 7. p. 237. et Caj. Val. Barb. et Vict. apud Salm. c. 2. n. 16. item Card. Gotti, Juen. et Druin. apud Conc. l. c.* id negat, et meritò (speculative loquendo) hanc sententiam probabilem putat *Suar. Dist. 33. sect. 2. Croix l. 6. p. 1. n. 378.* Ratio, quia sicut Papa potest facultatem confirmandi, concedere simplici Sacerdoti prout videbimus in *D. seq. n. 170.* sic etiam poterit benedictionem Chrismatis ei committere. Nec ullum ex allatis documentis satis evincit, quod Chrisma non solum de necessitate præcepti, sed etiam Sacramenti debeat necessario esse ab Episcopo benedictum. Dixi *speculative loquendo*; nam in praxi, cum res sit valde dubia, prima sententia ut tutior omnino est tenenda.

« 3. Perinde est ad substantiam Sacramenti, sive Chrisma sit » novum, sive vetus, licet graviter peccet qui utitur alio quam » novo, id est, illo anno consecrato: in quem finem quotannis in » die Cœnæ consecratur veteri combusto. » (*Idem communiter Salm. cap. 2. nu. 21. ex cap. Si quis, de Confirm. dist. 4. »*)

164. — « Resp. 3. Materia proxima est unctio in fronte, per » manum Episcopi (unde etiam hoc Sacramentum manus hujus » positio dicitur à *S. Luca Actor. 8.*) in formam Crucis facta » Quæ omnia sunt de necessitate Sacramenti, ut habet com- » munis. »

Hic cadit agere de illa magna, ac tam disceptata quæstione pro qua Auctores plures libros integros ediderunt, nempe quænam sit Materia adæquata, et quænam Forma sacramenti Confirmationis? Hic ideo aliquando diutius mihi immorari oportet. Olim de hac quæstione in antecedentibus editionibus hujus Operis jam pertractavi, sed nuper volui eam rursus ad trutinam revocare, et fateor quod, cum per quindecim fere dies desudassem perlegendo Canones, et scriptores, nequibam iudicium ferre quid pro certo tenendum. Denique vis rationum, quas in fine quæstionis adducam, omnem à mente mea dubitationem sustulit, atque de mea sententia certum iudicium efformavi. Plures adsunt

de hac re sententiæ, sed tres principaliores sunt. Prima sententia tenet Materiam essentialem hujus sacramenti esse manuum Impositionem illam, quæ habetur in Pontificali Romano in principio Ritus, ubi Episcopus antequam ad chrismatis unctionem accedat, extendit manus versus confirmandos, proferens Orationem: *Omnipotens sempiterne Deus*, etc. Uctionem autem, quæ postea ab Episcopo adhibetur, dicit esse Materiam accidentalem, non à Christo, sed ab Ecclesia institutam. Ita sentiunt *Cardinalis Aureolus in 4. Dist. 7. qu. 1. Sirmondus in suis Antirrheticis, cum Sambocio*, et aliis paucis. Ducuntur hi Auctores ex illo textu in *Actor. 8.* ubi S. Lucas enarrans missionem Petri et Joannis in Samariam, scribit: « Qui cum venissent, oraverunt pro ipsis, ut acciperent Spiritum Sanctum; nondum enim in quemquam illorum venerat, sed baptizati tantum erant in nomine Domini Jesu. Tunc imponebant manus super illos, et accipiebant Spiritum sanctum. » Hinc arguunt, solam manuum Impositionem pro Materia adhibuisse Apostolos in hoc sacramento, et ideo nunc etiam hanc esse Materiam essentialem tuentur. Hæc autem opinio quam improbabilis sit infra videbimus.

Secunda sententia dicit Materiam essentialem componi tam ab Impositione manuum, quæ fit in principio, quam in Uctione, quæ deinde ab Episcopo adhibetur. Hanc tenent *Merbes. Disc. 1. qu. 4. Juenin. Theol. t. 7. de Confirm. Concl. 1. Tourn. Prælect. Theol. eod. tit. art. 3.* qui saltem probabilem hanc sententiam censet. *Hab. de Confirm. q. 5. Genett. t. 3. eod. tit. p. 115. Concina t. 8. eod. tit. cap. 2. Card. Gotti Theol. tr. de Confir. Du-Hamel t. 2. D. 2. c. 1. Concl. 1. et Continuator Witasse t. 7. de Confirm.* qui tamen non aperte hanc sententiam tuetur. Auctores hi autem Impositionem manuum probari ex Scriptura *Act. 8.* ut supra, Uctionem autem chrismatis probari ex SS. Patribus, quorum auctoritates infra referemus.

Tertia denique sententia communis, vel fere communis, quam tuemur, et certissimam cum Bellarmino existimamus, tenet Materiam adæquatam et totalem Confirmationis esse Chrismatis Uctionem, quæ Confirmandis per Impositionem manuum Episcopi adhibetur. Hanc docet *S. Thom. 3. part. q. 72. art. 2.* ubi tradit quòd *Chrisma est conueniens Materia hujus Sacramenti.* Alibi verò (*Lect. 1. in c. 6. ad Hebr.*) non negat impositionem manuum esse quoque Materiam Confirmationis, sed impositionem illam, quæ Uctionem comitatur. *S. Bon. in 4. Dist. 7. art. 1. q. 2. Estius l. 4. D. 7. §. 7. Thom. Waldensis de Sacramenti. c. 113. Isambert in 3. part. q. 12. disp. 1. art. 4. Ca-oass. in Notitia Ecclesiast. ad 2. Can. Concil. Araus. Bellarm. de Confirm. c. 2 et 9. Hugo de S. Vict. l. 2. de Sac. part. 7. 2. Petrus Aurelius in Orthodoxo part. 1. c. 7. S. Antonin. 3. part. tit. 14. n. 2. Suarez in 3. part. q. 72. art. 2. Dub. 33. Sect. 4. Sylo. ead. q. 72. art. 2. ubi ait esse de Fide, quòd Materia sit solum Chrisma, Gregor. à Valent. in 4. part. 3. Dub. 5. q. 1. punct. 2. Joann. Laurentius Berti de Theol. Disc*

t. de Confirm. c. 4. P. Collet. Continuator Tournely tom. 4. de Confirm. c. 3. art. 1. Salm. Coninch. q. 72. de eod. tit. art. 3. dub. 1. Filliuc. tr. 3. c. 1. n. 9. Tanner. t. 4. d. 4. q. 4. Soto in 4. D. 7. q. 2. art. 2. Syloest. v. Confirmatio, Nav. c. 22. n. 8. Tol. l. 2. c. 24. n. 1. Ronc. Theol. Mor. de Confirm. Alensis part. 4. D. 4. Scotus in 4. Dist. 4. q. 1. Gonet Manual. t. 6. pag. 167. Laym. l. 5. tr. 3. c. 1. n. 5. Holz. de Confirm. n. 198. Antoine eod. tit. n. 11. Frassen. t. 11. p. 395. v. Quod autem, Petroc. t. 3. eod. tit. q. 3. p. 256. La Croix l. 6. part. 1. n. 380. cum aliis plurimis, item Guillelmus Parisiensis, Maldonatus, et Petrus de Marca apud Contin. Witasse (vide l. c.) qui asserit hanc sententiam sequi omnes Thomistas, et Scotistas. Accedit Catechismus Rom. de Sacram. Conf. §. 7. ubi docet, Chrisma confectum ex oleo et balsamo esse solam materiam hujus Sacramenti. Et sedulo subdit: « Quòd autem ea sit hujus Sacramenti Materia, tum sancta Ecclesia, et Concilia perpetuo docuerunt, tum à S. Dionysio, et complurimis aliis gravissimis Patribus traditum est: in primis à Fabiano Pontifice, qui (in Ep. 2. ad Episc. Orient. quæ citatur can. Litteris vestris, de Consecr. Dist. 3.) Apostolos Chrismatis confectio-nem à Domino accepisse, nobisque reliquisse testatus est. »

Nulli dubium ad Materiam Confirmationis constituendam requiri Impositionem manuum, ut ex Scriptura desumitur, et ex Patribus, prout à Tertulliano *de Resur. c. 8.* à S. Cypriano *Epist. 73. ad Jubaian.* à S. Hier. in *Dialogo advers. Lucifer. S. August. l. 15. de Trin. c. 26.* et aliis. Sed neque dubitandum, quòd Uctio Chrismatis, æquè ac Impositio à Patribus pro Materia designetur: ita S. Dionysius, S. Cyrillus Hierosol. Tertullianus, S. Ambrosius, S. Cyprianus, S. Augustinus, et alii quorum auctoritates infra transcribemus. Fatemur itaque ad Materiam Confirmationis requiri tam Uctionem, quam impositionem, sed illam tantum impositionem, quæ ab unctione est indistincta. Idque Bellarminus *de Confirm. c. 9.* ex ipsis Patribus optime probat, cum enim (ait) Patres indifferenter dixerint gratiam Spiritus Sancti in hoc Sacramento conferri nunc per Uctionem, nunc per Impositionem, et tunc per utrumque, infertur Uctionem considerari semper cum Impositione conjunctam. Pergit Bellarminus: Cum Patres tradunt solos Episcopos per Chrisma dedisse Spiritum S., id probant ex illo *Actorum 8.* ubi legitur: « Tunc imponebant manus, et accipiebant Spiritum S. » Ita enim loquitur S. Dionysius: « Consummans Uctio, quæ Divini Spiritus illapsus elargitur. » *De Eccl. Hier.* vide c. 4. Tertullianus: « Uctio qua caro ungitur, ut Anima consecratur. » *Lib. 2. de Bapt. cap. 78.* S. Cyprianus: « Ungi quoque necesse est, ut accepto Chrismate, habere in se gratiam Christi possit. » *Epist. ad Numidas.* Ita etiam Innocentius I. *Epist. 1. Damasus Epist. 4. Leo Epist. 88.* et S. Augustinus *l. 15. de Trin. c. 26.* Hinc arguit Bellarminus, quòd hujusmodi probatio Patrum nullam vim haberet, si impositio manuum non fuisset cum Unc-

tionem conjuncta. Ergo Patres, docendo per Chrisma Sacramentum conferri, idque probando ex impositione manuum in *Actis* descripta necessario intellexerunt Apostolos non aliter quam ungerendo manus imposuisse, Divinumque Spiritum dedisse.

Quod autem illa unica Materia Chrismatis, qua nunc utitur Ecclesia, sit eadem ac illa qua utebantur Apostoli, patet ex *cap. unic. Innocentii III de sacra Unct.* §. *Per frontis*, ubi sic: habetur: « Per frontis chrismationem, manus Impositio designatur: quæ » alio nomine dicitur Confirmatio: quia per eam Spiritus Sanctus » ad augmentum datur, et robur. » Illud *designatur*, non accipiendum tanquam adumbratur, vel figuratur, seu significatur, sed pro signatur, assignatur, adest, sive habetur: hoc enim eruitur clare ex verbis immediate sequentibus: « Unde cum cæteras » unctiones simplex Sacerdos, vel Presbyter exhibere, hanc » non nisi summus Sacerdos, id est Episcopus debet conferre: » quia de solis Apostolis legitur (quorum Vicarii sunt Episcopi) » quod per manus impositionem Spiritum Sanctum dabant, quem » admodum Actuum Apostolorum lectio manifestat: » Cum audissent (*inquit*) Apostoli, qui erant Hierosolymis, quia accepisset Samaria verbum Dei, miserunt ad eos Petrum et Joannem: qui cum venissent, oraverunt pro ipsis, ut acciperent Spiritum Sanctum: nondum enim in quemquam illorum venerat, sed baptizati tantum erant in nomine Domini Jesu: tunc imponebant manus super illos, et accipiebant Spiritum Sanctum: » cuius adventus per unctionis ministerium designatur. » Certum est, quod Materiam Sacramentorum, cum à Christo tantum sint institutæ, mutari non possunt; ait enim Bellarminus *c. 9. adversus quosdam Recentiores*: « Apostolos autem mutasse » materiam, nescio an ullo modo probari possit. » Dicens itaque Innocentius, quod ideo soli Episcopi valeant ungere, quia soli Apostoli manus imponebant, igitur Impositio illa erat eadem per unctionem, quæ nunc est Unctio per impositionem: Sic appositè scribit P. Suarez: « Sentit ergo (Pontifex) illam manus » Impositionem fuisse eandem, quæ nunc est, quæque nomine » Chrismationis significatur... quam esse sufficientem probat » satis præsens Ecclesiæ usus etc., solum hoc faciunt Episcopi » nunc confirmando, quod Apostoli faciebant manus imponendo.

Idque confirmatur ab alio Canone ejusdem Innocentii III in *c. 4. Quanto, de Consuet.*, ubi Pontifex ad consuetudinem reprobendam quorundam Sacerdotum, qui conferebant Sacramenta solis Episcopis reservata, dicit: « Ut est Sacramentum Confir- » mationis, quod Chrismando renatos soli debent Episcopi per » manus Impositionem conferre. Nota, Chrismando, per manus » impositionem, » ergo idem est manum imponere, quam chris- » mare. Idemque habetur in Epistola Michaelis Palæologi missa ad Gregorium X et relata in Concilio Lugdunensi II. In ea Epistola Imperator professionem fidei emittebat, illaque à Gregorio bene accepta fuit; sic ibi dicebatur: « Aliud est Sacramen- » tum Confirmationis, quod per manuum Impositionem Epis-

» copi conferunt, chrismando renatos. » Idem confirmatur ab Innocentio IV, *Epist. 10. c. 4. apud Lab. tom. 11. pag. 676.* ubi « Soli Apostoli, quorum vices gerunt Episcopi, per manus Im- » positionem, quam Confirmatio, vel frontis Chrismatio repræ- » sentat, Spiritum Sanctum tribuisse leguntur: » Verbum *re- » presentat* idem est ac præsentem facere.

Supersunt hic tria alia magni ponderis momenta, quorum unumquodque sufficit ad nostram sententiam tanquam certam probandam. Primum est auctoritas Eugenii IV in Decreto edito in Concilio Florentino, ipso Concilio approbante, ad Instructionem Armenorum, ubi sic definitum fuit: « Secundum Sacra- » mentum est Confirmatio, cujus Materia est Chrisma confec- » tum ex oleo, quod nitorem significat conscientiæ, et balsamo, » quod odorem significat bonæ famæ per Episcopum benedicto. » Forma autem est: Signo te signo Crucis, et confirmo te Chris- » mate salutis, in nomine Patris, et Filii, et Spiritus sancti. » Ordinarius Minister est Episcopus, et cum cæteras unctiones » simplex Sacerdos valeat exhibere, hanc non nisi Episcopus debet » conferre, quia de solis Apostolis legitur, quorum vicem tenent » Episcopi, quod per manus impositionem Spiritum sanctum » dabant, quemadmodum Actuum Apostolorum lectio manifes- » tat: » Cum enim audissent (*inquit*) Apostoli, qui erant Hierosolymis, quia recepisset Samaria verbum Dei, miserunt ad eos Petrum et Joannem, qui cum venissent, oraverunt pro eis, ut acciperent Spiritum sanctum: nondum enim in quemquam illorum venerat, sed baptizati tantum erant in nomine Domini Jesu: tunc imponebant manus super illos, et accipiebant Spiritum Sanctum. » Loco autem illius manus impositionis datur in » Ecclesia Confirmatio. » Juxta hanc Definitionem Eugenii, et Concilii, plures Auctores dicunt esse de fide, quod sola Unctio Chrismatis sit Materia Confirmationis. Sed huic decreto tria objiciunt Adversarii.

Opponunt I. quod cum Eugenius hoc decretum edidit, jam solutum esset Concilium. Sed respondetur hoc non esse verum: licet enim Græci discesserint à Concilio, remanserunt tamen Patres Latini, et ipsimet Græci consensum ante discessum præbuere, quod Concilium persisteret. Præterquam quod dicimus cum P. Berti, et communi esse omnino certè tenendam ab omnibus sententiam, quod Pontifex in suis definitionibus circa fidem sit per se infallibilis, ut probavimus in *dissert. posita in Tract. de Legib. c. 1. dub. 2. in fine ex n. 110.* Cæterum nequit dici, concilium ex discessu Græcorum solutum fuisse, prout loquuntur Adversarii ex Spondano, et Card. Pallavicino; nam Spondanus anno 1439 expressè contrarium refert dicens: « Non » una cum Græcorum discessu dissipata esse Synodus Floren- » tinam, sed continuatam cum Patribus Latinis annis tribus » sequentibus. » Et idem testatur Pallavicinus.

Opponunt 2. quod Eugenius assignando Unctionem pro Materia, non assignavit illam pro Materia essentiali, sed tantum pro

accidentali, prout egit assignando porrectionem instrumentorum (nulla facta mentione impositionis manuum) pro Materia ordinis, in quo probabilior est Auctorum sententia impositionem manuum, esse Materiam essentialem, et instrumentorum porrectionem esse tantum accidentalem, vel integram, vel ad summum partialem. Alii respondent cum Menardo, quod ideo Pontifex loquens de Sacramento Ordinis non fecit mentionem impositionis manuum, quia illa jam erat in usu apud Armenos, quibus peculiarem Ecclesiae Romanae Ritum tradere volebat. Alii respondent, ut *Gammachæus*, quod impositio jam constabat ex Scriptura, et ideo omissum fuit de ea mentionem fieri. Alii respondent Eugenium fecisse mentionem tantum de instrumentis, quia pro cæteris se remisit ad Pontificale, dicens, *Prout in Pontificali Romano late continetur*. Sed melius respondet P. Berti, quod Eugenius in Ordine designavit instrumenta tantum ut symbola munerum ab Initiandis exercendorum, in Confirmatione verò designat Chrisma ut symbolum gratiæ, quæ per Sacramentum confertur: gratia autem non confertur, nisi totalis Materia essentialis applicetur. Subdo aliud responsum, quod mihi fortius videtur: De Sacramento Ordinis Eugenius loquens, nullum ibi verbum facit de Impositione manuum, unde videtur illam tacuisse, sed non exclusisse; loquens verò de Sacramento Confirmationis, expressam facit mentionem tam de Chrismate, quam de Impositione, quæ ab Apostolis in hoc Sacramento adhibebatur. Idecirco, si Pontifex putasset Impositionem esse Materiam ab Unctione distinctam, omnino debuisset, non tantum Unctionem, sed etiam Impositionem designare pro Materia, et utriusque Materiæ Formas describere; alias non recta, quia non integra, sed mutilata esset ejus doctrina; ac proinde, cum Eugenius reticuit Impositionem distinctam ab Unctione, omnino dicendum quod eam exclusit.

Opponunt 3. quod Eugenius in Decreto dixit: «Loco illius manus impositionis dari in Ecclesia Confirmationem.» Ergo juxta sensum Eugenii, Impositio, quam Apostoli adhibebant, nunc mutata est in Confirmationem, neque (ut addunt) in chrisimationem. Sed bene respondet *Tourn. l. c. art. 3.* afferens verba Bellarmini, qui de *Confirm. c. 9.* sic ait: «Sensus non est, Chrisma esse loco Impositionis manuum, quasi Apostoli non usi fuerint Chrismate, et nos non utamur Impositione manuum. Sed sensus est, id ipsum, quod Apostoli faciebant, cum dicebantur imponere manus, facere nunc Episcopos, cum dicuntur confirmare, vel chrismare: Distinguitur enim his in locis, non ritus à ritu, sed modus loquendi à modo loquendi: hoc est nomen à nomine; quod enim dicebatur olim Impositio manus, nunc dicitur Confirmatio. Idque apertè Innocentius III. in *cap. Cum venisset §. per frontis* expressit dicens: «Per frontis chrisimationem manus impositio designatur, quæ alio nomine dicitur Confirmatio.» Idemque tradidit Synodus Senonensis anno 1528. (*tom. 14. Conc. p. 452.*) proferens: «Tunc (Apostolorum

» tempore) Impositionis manuum, nunc confirmationis appellatum est Sacramentum.»

Idem ante Bellarminum scripsit Hugo de S. Victore: «Manus Impositio, quæ usitato nomine Confirmatio vocatur, qua Christianus unctione Chrismatis per Impositionem manuum in fronte signatur, solis Episcopis debetur, sicut in primitiva Ecclesia soli Apostoli per Impositionem manuum Spiritum sanctum dabant.» *Libro 2. de Sacrament. part. 3. c. 2.* Idem scripsit Thomas Waldensis, qui amplius addit, non esse fidelem, qui vellet credere quod Apostoli hoc Sacramentum conferebant per manus Impositionem sine Unctione; en ejus verba: «non rectè ergo colligunt dicentes, in Confirmatione non fuisse oleum unctionis, vel Chrismatis in primitiva Ecclesia, sed ad acceptance tione Spiritus sancti fuisse tantum manus impositas.» Deinde subdit: «Nemo igitur dicat, qui vult esse fidelis, quod Sacramentum Confirmationis fiebat sine Unctione per solam manus impositionem ab Apostolis: non enim minus manus imponit, qui unguendo imponit.» *Tom. 2. de Sacrament. c. 113.* Accedit Petrus Aurelius in suo Orthodoxo, edito expensis Cleri Gallicani, ubi Auctor (*part. 1. c. 7.*) loquens de sensu SS. Patrum circa Materiam Confirmationis, inquit: «Non enim (Patres) manus Impositionem et Chrismationem in Confirmationis Sacramento tantum conjunctas esse voluerunt, sed in unam singularemque actionem conclusas. Quare non dicunt præberi Unctionem, et manus impositionem, sed Unctionem impositione manus.» Et citat *Bedam* aliosque Patres; deinde addit: «Atque hinc factum est, ut decretum sit, Chrismationem ab Episcopo pollice faciendam; id est imponendo manum. Atque hæc consuetudo jam omnibus deinceps sæculis accepta, et perpetuo Ecclesiae usu ad nos perducta est, à quo nec primis sæculis alienæ fuisse videntur Orientis Ecclesiae.» Unde in fine ibi ait: «Impositionem, quæ fit in principio, ceremoniam esse Sacramento Confirmationis præviam, qua Neophyti præparentur ad suscipiendam Spiritus sancti gratiam.» Sed quid significat illæ Elevatio manuum? Respondet P. Berti *cap. 6.* quod per illam ceremoniam Episcopus se commonstrat orantem invocare Spiritum sanctum super Confirmandos.

Alterum momentum est illa celebris Regula ab omnibus accepta S. Augustini (*in lib. 4. de Baptis. c. 24.*) ubi dicitur: «Quod universa tenet Ecclesia, nec Concilium institutum, sed semper retentum est, non nisi Apostolica auctoritate traditur, rectissime creditur.» Id prius docuit S. Basilius (*Libro de Spiritu Sancto c. 27.*) ubi dixit omnino credenda esse «dogmata et instituta, quæ in Ecclesia prædicantur et quæ non ex doctrina scripto prodita accepimus, sed ex Apostolorum traditione in mysterio, id est in occulto tradita nobis fuerint.» Hinc bene arguit *Tourn. de Conf. art. 3.* quod cum ab ipsis primis sæculis, Unctio in Confirmationis Sacramento usurpata sit, et deinceps semper retenta, licet Scriptura nullam de Unctione mentionem

fecisset, tenendum est ex traditione Apostolorum et consequenter ex institutione Christi, quòd hoc Sacramentum ab initio ipsius temporibus Apostolorum cœperit conferri per impositionem manuum conjunctam cum Chrismatis Unctione.

Quòd autem semper Unctio ab initio usque nunc abhibita fuerit in Ecclesia tam Latina quàm Græca, constat ex traditione Patrum. De hoc primum non leve fundamentum habetur ex Apostolo in 2. Cor. 1. vers. 21. et 22 ubi dicitur: « Qui autem confirmat nos vobiscum in Christo, et qui unxit nos Deus, qui et signavit nos, et dedit pignus in cordibus nostris. » Hæc verba interpretantur de Sacramento Confirmationis Joannes Chrysostomus, Hilarius, et Theodoretus in hunc locum, ac Ambrosius *lib. de his qui initiantur c. 7.* Præterea illud: « Nolite contristare Spiritum sanctum Dei, in quo signati estis. » *Ephes. 4. 30.* explicat de Sacramento Confirmationis S. Augustinus *l. 15. de SS. Trin. c. 26.* Præterea illud S. Joannis: « Unctionem quam accepistis ab eo maneat in vobis. » *1. Epist. 2. 27.* sic explicatur à S. Cyrillo Hierosol. in *Cath. 3. Myst.* « Sanctum hoc unguentum non amplius est unguentum nudam, neque commune, postquam jam consecratum est, sed est Chrisma quòd Christi et Spiritus sancti, id est divinitatis ejus præsentiam efficit, quòd frons, et alii sensus (loquitur de Ritu Græco) corporis tui Symbolicè inunguntur; et corpus equidem perungitur, Anima verò sancto vivificoque Spiritu sanctificatur. »

S. Justinus in *Respons. ad Orthod. g. 137.* ait: « Deinde in sacro lavacro, quæ dicta sunt symbolis peractis, post illa unguento consignamur. » Theophylus, qui vixit anno 170, scripsit: « Certè nulla alia ex re Christianorum nomen traximus, quàm quòd Divino Oleo perfundimur. » *Libro ad Autolyum versus finem, S. Irenæus:* « Tum autem eum, qui initiatus est opobalsamo inungunt, hoc enim unguentum fragrantia illius, quæ omnia exsuperat, typum esse aiunt. » *Libro 1. cap. 18.* Tertullianus: « Exinde egressi de lavacro, perungimur benedicta Unctione de pristina disciplina. In nobis carnaliter currit Unctio, sed spiritualiter proficit. » *Libro 2. de Baptis. c. 7.* Nota, de *pristina disciplina.* Cornelius Papa apud Eusebium (*Libro 6. Hist. Eccles.*): « Novatus jacens in lecto pro necessitate perfusus sit, nec reliqua in eo quæ Baptismum subsequi solent solemniter adimpleta sint, nec Signaculo Chrismatis consummatus sit, unde nec Spiritum sanctum unquam potuerit promereri. » S. Cyprianus: « Ungi quoque necesse est eum qui baptizatus sit, ut accepto Chrismate, id est unctione, esset unctus Dei, et habere in se gratiam Christi possit. » *Epistol. ad Numidas.* Concilium Constantinopolitanum I. in *Can. 7.* loquens de Hæreticis venientibus ad Ecclesiam Catholicam, si docet: « Dantes quidem libellos, et omnem hæresim anathematizantes, quæ sentit ut sancta Dei Catholica et Apostolica Ecclesia; et signatos, sive unctos primum sancto Chrismate et frontem, et oculos, et nares, et os, et aures, et eos signantes

dicimus signaculum domi Spiritus sancti. » S. Basilius: « consecramus aquam Baptismatis, et oleum Unctionis, ex quibus scriptis? nonne à tacita secretaque Traditione? ipsam porro oleiunctionem quis sermo scripto proditus docuit? » *Libro de Spiritu sancto c. 17.* S. Ambr. « Post hæc, id est post Baptisma susceptum, utique ascendisti ad Sacerdotem; omnes enim in regnum Dei, et in Sacerdotium unguimur gratia spirituali. » *Libro de Initian. c. 6.* Innocentius I. *Epistola ad Decentium* scripsit: « Solos Episcopos in fronte ex oleo signare, cum tradunt Spiritum Paracletum. » S. Augustinus: « Unctio spiritualis ipse Spiritus sanctus est, cujus Sacramentum est in Unctione visibili. » *Tract. 111. in Epistolam Joannis n. 5.* Et alibi: « Ungimur enim modò in Sacramento, et sacramento ipso præfiguratur quiddam, quòd futuri sumus. » *In Psalm. 26. Enarr. 2. n. 2.* S. Leo *Epist. 88.* ait ad Episcopos spectare, *Chrismate Baptizatorum frontem signare.* S. Gregorius M. in suo Sacramentario scribit: « Neophytos confirmari, dum Episcopus tincto pollice in Chrismate facit crucem in fronte. »

Omitto autem alios innumerabiles Scriptores, qui post seculum V de Unctione Chrismatis loquuntur: nam Du-Hamel *c. 2. n. 5 et 6.* testatur, quòd ipse Sirmondus fatetur, in primis seculis Unctionem junctam fuisse cum Impositione manuum, et sic etiam usu receptum est post ætatem Innocentii I in posterum; additque Du-Hamel in hoc omnes cum Sirmondo consentire theologos.

Attenta igitur ex una parte Regula laudata S. Augustini, quòd omnia quæ universa tenent Ecclesia, nec ab aliquo concilio instituta esse novimus, sed semper usu recepta in Ecclesia fuerunt, ex traditione Apostolorum derivasse credendum est. Et posito ex alia parte, quòd Ecclesia semper et ubique usum Chrismatis servaverit, prout supra ostensum est, omnino tenere debemus, hujusmodi usum descendisse ab Apostolis, à Christo edoctis, utpote in re ad Sacramenti Materiam pertinente: nam etiam Apostoli (ut bene advertit Suarez *sect. 4.*) « habebant alligatam potestatem in Sacramentis institutis à Christo. » Propterea omnino tenendum est, Apostolos in collatione hujus Sacramenti Chrismatis unctione usos fuisse, sicut jam olim expressè docuit Fabianus Papa in *Epist. 2. ad Orient.* (Vide *Can. 8. Litteris Dist. 2. de consecr.*) ubi loquens de Chrismate, deque obligatione illud quotannis renovandi, ait: « Ista à SS. Apostolis, et successoribus eorum accepimus, et vobis tenenda mandamus. »

Cum ergo legitur *Actor. 8.* quòd Apostoli dabant Spiritum sanctum imponendo manus, et una tantum ibi, non duplex Impositio nominatur: siquidem si ipsi Sacramentum Confirmationis ministrabant, ea Impositio erat ab Unctione indistincta. Nec refert, quòd in Scriptura expressa non facta fuerit mentio Unctionis; sicut enim in Actis non fit expressa mentio Baptismi conferendi in nomine trium Divinarum Personarum, sed tantum in nomine Christi (*baptizati sunt in nomine D. J., Actor. 19. a. 5.*) nec proinde arguitur Apostolos baptizasse in solo nomine

Jesu; ita quamvis in *Actis* non fiat expressa mentio Unctionis, ex traditione tamen probatur Confirmatio collata fuisse per Unctionem cum Impositione conjuncta. « Multa alia (scribit S. Hieronymus) quæ per traditionem observantur, auctoritatem sibi scripturæ legis usurpaverunt. »

Idque conforme est doctrinæ S. Thomæ, 3. p. q. 72. art. 1. ad 1. sic docentis: « Ubi sensibilia signa miraculose exhibebantur divinitus, non erat necessaria sensibilis materia sacramenti talis. Ulebantur tamen Apostoli communiter Chrismate in exhibitione sacramenti, quando hujusmodi signa non exhibebantur; dicit enim Dionysius (de Ecclesiast. Hierar. c. 4.) « Est quedam perfectiva operatio, quam Duces nostri (id est Apostoli) Chrismatis hostiam nominant. » Atque ex his omnibus patet, quàm improbable sit opinio Sirmondi, qui dicit Unctionem Chrismatis esse tantum Materiam accidentalem hujus sacramenti. Hanc opinionem Gregorius à Valentia qu. 1. censet erroneam; Sotus autem (apud ipsum) putat hæreticam; P. Berti scribit, quòd ipsa à temeritatis nota nequit excusari. Consequenter falsa pariter est opinio Du-Hamel, qui ait probabile esse, quòd Unctio in Confirmatione sit tantum necessaria necessitate præcepti, non autem Sacramenti.

Tertium momentum, quo magis firmatur nostræ sententiæ certitudo, habetur ex declaratione Benedicti XIV, qui in Epistola encyclica, quæ incipit, *Ex quo primum*, ad Archiepiscopos, et Episcopos ritus Græci, etc. n. in ordine 53. (in Bullar. tom. 4.) data 1 Martii anno 1756, ubi Pontifex in §. 51. memorata controversia, quæ agitur in Ecclesia Latina inter Theologos, an Impositio manuum, et Unctio chrismatis sicut materia distincta, vel indistincta hujus Sacramenti, dicit: « Unicuique licet eam sequi partem, quæ magis ipsi placuerit. » His verbis significat contrariam primam sententiam prout tutiorem utique posse teneri, sed etiam amplecti posse nostram sententiam ut tutam, et moraliter certam, alioquin cum agatur hic de Materia Sacramenti, docere nequisset, quòd liceat sequi partem, quæ unicuique placuerit. Præterea in fine prædicti §. 51. addit: « Nemini fas est asserere in Ecclesia Græca non adesse Sacramentum Confirmationis. Si quis enim hanc opinionem tuetur, huic manifestè obstatet vetus Orientalis Disciplina, quam Apostolica Sedes optimè perspectam habuit, nec unquam damnavit, aut improbavit, juxta quam in Græcorum Ritualibus libris nulla fit mentio de manuum Impositione, tanquam Materia adæquata, aut inadæquata Sacramenti Confirmationis. » Sed id quod magis urget, et omnino tutam nostram sententiam reddit, est illud quod mox deinde subdit Benedictus in sequenti §. 52. ubi tradens quid tutò sentiendum sit de Materia et forma Sacramenti Confirmationis in Ecclesia Latina, prout ibi summarium breviter, sic docet. « Quod itaque extra controversiam est, hoc dicatur: nimirum in Ecclesia Latina Confirmationis Sacramentum conferri adhibito sacro Chrismate, sive Oleo

olivarum, balsamo commixto, et ab Episcopo benedicto, ductoque signo Crucis per Sacramenti Ministrum in fronte suscipientis, dum idem Minister formæ verba pronuntiat. » Ibi igitur extra controversiam esse docet validè Sacramentum conferri cum sola Chrismatis Unctione adhibita per manum Episcopi, et unicam esse formam eam, quæ unctionem comitatur.

Qui autem huic Declarationi dogmaticæ Pontificis in hac Constitutione totam Ecclesiam docentis in re quæ ad fidem pertinet, acquiescere nollet, aliud objicere non posset, quàm Pontificem, etiam ubi Ecclesiam docet, non esse infallibilem. Sed huic ita loquenti P. Suarez, et P. Bannez responderunt, quòd ejusmodi oppositio, nequeat à temeritate excusari; imò Bellarminus lib. 4. de Pontif. c. 2. vers. *Ex his*, scribit videri omnino erroneam, et heresi proximam.

Juxta autem nostram sententiam, quòd Materia totalis adæquata confirmationis est Unctio Chrismatis manu Episcopi peracta, advertendum est de essentia Sacramenti esse I. Ut Unctio fiat in fronte, prout habetur ex cap. unic. de Sac. Unction. et ex Decreto Eugenii IV, juxta communem sententiam, quam tenent Suarez, Coninch. Layman, et alii cum Salm. c. 2. n. 24. II. Ut Unctio fiat in forma Crucis, juxta S. Thom. 3. p. q. 72. a. 4. ad 3. quem communiter etiam Doctores sequuntur apud Salm. ibid. n. 25. III. Ut Unctio fiat per manum ipsius Episcopi ministrantis, prout docent Suarez, Castrop. La Croix, et alii cum Salm. ibid. Hæc de Materia hujus Sacramenti; sed observa dicenda de ejus forma, quæ ad confirmanda hic dicta valde conferunt.

165. — « I. Etsi ex necessitate præcepti unctio fieri debeat pollice manûs dexteræ: valida tamen esset, si fieret digito etiam sinistræ manûs; quia verè fieret per impositionem manûs Episcopalis. Ita Præp. et alii * (cum *Viva de Confirm. Qu. 3. Art. 1. n. 3. Laym. c. 2. in fin. Pal. p. 3. nu. 4. Suar. D. 33. sect. 3. Renzius c. 2. q. 6. cum Conc. et Hurt.*) * contra Suar. Peccabit tamen Episcopus graviter contra universalis Ecclesiæ morem. Vid. Laym. hinc 2. et Escob. tom. 7. Exem. 3. ubi docet probabile esse, non peccare mortaliter. »

Communiùs cum Busemb. sentiunt Laym. c. 2. n. 5. Renzius de Confirm. c. 1. q. 6. cum Coninch. item Suar. et Reg. apud Escob. eod. tit. n. 112. peccare graviter Episcopum, qui alio digito quàm pollice dexteræ manûs ungeret, tum quia ageret contra Rubricam, et usum Ecclesiæ in re gravi: tum quia ad hunc effectum ungitur in consecratione Episcopi ejus pollex, ut ait Renzius. Sed Escob. l. c. cum Trull. Nugn. et Diana p. 3. tr. 3. Rest. 22. cum Dic. Aversa, et Tamb. §. 2. n. 7. dicunt esse probabile id non excedere culpam venialem; et revera non patet omissionem prædictæ cæremonie pertinere ad peccatum mortale. Unde dicunt, quòd si Episcopus prædictum pollicem infirmum haberet, licitè posset alio digito ungere. Minime autem constat, quòd pollex Episcopi ad hunc finem ungitur: nam in Pontificali habetur, quòd post unctiones pollicis, et indicis Episcopi

utriusque manūs, deinde ambæ ejus manūs totæ ungiuntur: ut pariter fit in unctione manuum initiandorum ad Presbyteratum.

166. — « 2. Probabile est, requiri ad valorem Sacramenti, ut unctio fiat ab Episcopo immediatè, nullo instrumento mediante. » Ita *Filliuc. et Laym.* contra quosdam; quia debet fieri per impositionem manūs. *Escob. t. 7. Ex. 7.* »

Dicunt *Henr. Vivald. etc. ap. Croix l. 6. p. 1. n. 380.* posse fieri Confirmationem pennicillo, sive alio medio instrumento. Sed merito hanc opinionem rejiciunt *Laym. tract. 3. cap. 2. Holzm. pag. 42. n. 198. loc. cit. et Viva de Confirm. qu. 3. art. 1. n. 4. cum Suarez, Con. et aliis communiter.* Ratio, quia tunc deficeret immediatè impositio manūs Ministri, quæ omnino requiritur; illa autem mediata impositio improprie impositio dicitur. Nec obstat dicere, quòd Extrema Unctio validè ministratur medio instrumento, ut dicemus n. 710. Nam bene respondet *Holzm.* quòd ibi non requiritur ad valorem Sacramenti impositio manūs sicut requiritur in Confirmatione. Circa autem quantitatem Chrismatis, ea sufficit et requiritur, quæ satis sit ad ungendam frontem confirmandi in figuram crucis, ut *Suar. D. 38. et Salm. c. 2. n. 29. cum Pal. et Bonac.*

167. — « Resp. 4. Forma vera, et necessaria, in Ecclesia latina est, *Signo* (ut habet *Trid. vel*) *Consigno* (ut habet *S. Thom.*) *te signo Crucis, et confirmo te Chrismate salutis, in nomine Patris,* etc. In qua utrùm de essentia sit ut utraque actio signandi et ungenti expressè significetur? Disputant Scholastici. *Laym. et Fill. t. 3. d. 10. Con. l. c. art. 4. Dian. R. 27.* »

Quatuor adsunt sententiæ circa formam Confirmationis. I. est eorum qui tenent solam impositionem manuum esse adæquatam materiam hujus Sacramenti, ideo dicunt formam esse solam Orationem, quæ præcedit unctionem; sed hæc sententia est omnino falsa, prout probavimus supra n. 164.

II. Sententia est eorum qui tenent tum impositionem manuum, quæ unctionem præcedit, tum unctionem ipsam, esse materiam partiales; unde dicunt formam coalescere ex dicta Oratione præcedenti, et ex verbis unctionem comitantibus, et sic sentiunt *Juenin. Natal. Alexand. Gotti, et Tournely.*

III. Sententia singularis est *Contin. Tourn.*, nempe *P. Colet. t. 5. de Sac. Confirm. c. 4.* ubi difficulter percipi potest, qua firma ratione hic aliàs doctus Auctor pro unica Materia, quam ipse tuetur adesse in hoc Sacramento, deinde velit eam duplici Forma indigere.

IV. Est Sententia nostra, et communis, quam defendunt omnes Auctores citati supra n. 164. v. *Hic cadit*, eisque se associat *P. Concina*, qui licet tenuerit *t. 7. de Confirm. cap. 2.* duplicem esse Materiam hujus Sacramenti, attamen *cap. 3. n. 5.* sentit unam esse Formam. Dicimus igitur, quòd sicut totalis Materia adæquata Confirmationis est unctio Chrismatis adhibita per manum Episcopi, sic totalis Forma sunt verba, quæ Episcopus unguendo proterit: « Signo te signo Crucis, et confirmo te Chrismate salutis,

» in nomine Patris, et Filii, et Spiritus sancti. » Sic docuit *S. Thomas 3. p. qu. 72. art. 4.* Et sic definit *Eugenius IV* cum Concilio Florentino in decreto ad Armenos dicens: « Forma autem est: Signo te signo Crucis, et confirmo te Chrismate salutis, » cum aliis verbis quæ retulimus supra citato n. 164. quibus licet Pontifex mentionem faciat expressè de Oratione Apostolorum *Actor. 8.* nullam tamen aliam docet esse formam, quam hanc mox supra descriptam. Hinc infertur, quòd *Eugenius* non solum tacuit, sed omnino exclusit omnem aliam formam præter hanc; aliter non rectè, quia non integrè Ecclesiam docuisset. In hac autem Forma, ut docet *S. Thomas*, adæquatè omnia explicantur, quæ in hoc Sacramento continentur, nempe *Signum* militiæ Christi, cui adscribuntur Confirmati per illa verba, *signo te signo Crucis: Effectus* sacramenti, id est gratia roborans per illa verba, *Confirmo te Chrismate salutis: et causa* gratiæ, nempe *SS. Trinitas* per illa verba, *In nomine Patris, et Filii, et Spiritus sancti.* Accedit auctoritas *Catechismi Romani*, qui instruens de hoc Sacramento §. 12. dicit « Hanc esse perfectam et absolutam hujus Sacramenti Formam. » Additque quòd « Auctoritas Ecclesiæ Catholicæ non patitur nos ea de re quidquam dubitare. » Accedit et *Concilium Bituricense* sub anno 584, et anno Sixto V. probatum; *tit. 20. de Confirm. can. 3.* ac demum a Sixto V. probatum; ibi dictum fuit: « Nullam in administratione hujus Sacramenti Formam debitam, et qua ut consuevit Ecclesia, esse, quam: *Consigno te Chrismate salutis.* » His momentis utpote communi non esse recedendum, nempe Formam adæquatam esse tantum verba quæ unctionem comitantur.

Obijciunt Adversarii illud (*Actorum 8.*): « Oraverunt pro ipsis, ut acciperent Spiritum sanctum... tunc imponebant manus super illos, et accipiebant Spiritum sanctum. » Unde dicunt, si Oratio esset Forma, quam Apostoli adhibebant, et nunc in unctione Chrismatis nulla habetur Oratio, ergo Forma saltem partialis est oratio, quæ in principio dicitur ab Episcopo, dum manus elevat. Respondet *Bellarminus de Confirm. c. 10. Object. 1.* quòd neque aliorum Sacramentorum Formæ habentur expressæ in Scripturis, nusquam enim (*ait*) scriptum est, in Baptismo dicendum esse, *Ego te baptizo*; quapropter inquit, quòd verbum Dei traditum satis testatur morem universæ Ecclesiæ. Idem sentit *S. Thomas (loc. cit. art. 4. ad 1.)* dicens: « Multa enim servabant Apostoli in Sacramentorum collatione, quæ in Scripturis communiter propositis non sunt tradita. » Unde *Dionysius (cap. 7. Eccl. Hier.) dicit*: « Consummativas invocationes (id est verba quibus perficiuntur Sacramenta) non est justum Scripturas interpretantibus, neque mysticis earum aut in ipsis operatas ex Deo virtutes ex occulto ad communem adducere, sed nostra sacra traditio sine pompa (id est occultè) eas edocet. » Quapropter *P. Suarez (loc. cit. in S. Thomam disp. 33. Sect. 5.)* Angelici Doctoris vestigia sequens, scribit per

verba illa, *Oraverunt, ut acciperent Spiritum sanctum*, vel non significari Formam, sed tantum præambulam orationem quam præmittent Apostoli, ut Baptizati Spiritum sanctum recipiant, prout etiam modo fit in Ecclesia: vel dicendum esse, Formam unctionis, *Signo te etc.* Orationis nomine significari, « quia » virtualement deprecationem ipsa continet, quatenus divinæ virtuti » et promissioni innititur. »

Nec censendum hoc gratis *Suarium* asseruisse, nam in Ordine Rom. citato ab Alcuino, et Amalario, qui fuerunt ante ann. 800 in *Offic. Sabbati Sancti* dicitur, quod Episcopus per modum orantis pronuntiat verba: *Signa eos, Domine, signo Crucis.* Ac deinde dum ungit, dicit: *Ego te confirmo in nomine Patris etc.* Unde ait *Bellarminus cit. cap. 10.* quod cum dicimas, « Signo te etc. semper significamus Deum esse qui signat principaliter, et hominem qui signat ministerialiter. » Idque confirmat *Bellarminus eod. c. 10. Obj. 1. scribens*: « Formæ Sacramentorum passim à Patribus dicuntur preces mysticæ, licet interdum proferantur per verbum indicantis: nam semper à Deo expectatur et petitur principalis operatio. »

Tanto magis hoc dici valet, dum constat Formam hujus Sacramenti olim in unctione *Chrismatism* fuisse expressè deprecatoriam, ut legitur apud S. Ambrosium *lib. 2. d. Sacr. c. ult.* ubi hæc erat Forma: « Deus qui te regeneravit omnipotens, concede mihi tibi peccata, ipse te ungit in vitam æternam. » Addit *Continuator Witasse in q. 3. de forma Confirmationis art. 3. ex Menardo, et Morino, Formam usque ad nonum sæculum fuisse deprecatoriam, unde subdit*: « Nihil impedire quominus hæc Forma (signo te etc.) licet indicativa invocatio sit Spiritus sancti etc. » Huic porro congruit id quod scripsit S. Leo (*Ep. ad Nicatam cap. 7.*): « Qui Baptismum ab Hæreticis recipiunt, sola sancti spiritus invocatione per impositionem manuum confirmandi sunt. Observa, sola sancti Spiritus invocatione, quæ jam in hodierna Forma habetur per illa verba, in nomine Patris, et Filii, et Spiritus sancti. »

Cæterum quidquid de priscis Ritibus sit circa hujus Sacramenti administrationem, in qua plures mutationes acciderunt, dicimus, quod si certum sit unam esse Materiam totalem Confirmationis, nempe *Chrismatism* per manum Episcopi adhibendam, ut probavimus supra n. 164, consequenter dicendum, non duplicem, sed unam esse Formam. Obijciunt contrarii: sed in confirmatione adsunt Impositio manuum, et unctio *Chrismatism*, ideoque Oratio quæ præcedit *Chrismatism*, est Forma respondens impositioni: verba autem quæ postea profert Episcopus *chrismando*, est Forma respondens unctioni. Sed hæc jacet nodus quæstionis, quæ inter nos et Adversarios agitur; hunc autem nodum solvere opus est. Libet Adversariis supponere in hoc Sacramento duplicem Materiam concurrere, vel ut supponit *P. Coiet*, ut supra *Contin. Tourn.*, adesse duplicem actionem in ipsamet Materia, nempe Impositionem, et unctionem;

sed jam supra demonstratum est, ubi egimus de Materia, quod Impositio et unctio nec sunt duæ Materiæ disjunctæ, nec duæ actiones unius Materiæ, sed unica, singularis, et indivisa actio, nimirum Unctio adhibita per manum Episcopi, ita ut tunc unctio est actio, tunc autem per manum Episcopi non est actio distincta, sive disjuncta, sed est tantum modus unctionis institutus à Christo, quatenus unctio à solo Episcopo, et non ab alio est peragenda.

Hoc est illud quod scripsit *Bellarminus de Conf. c. 9.* ubi sapienter animadvertit, quod SS. Patres, dicendo dari Spiritum sanctum in uno loco per Impositionem, in altero dari per unctionem, apparet intellexisse, quod utraque res, nempe unctio et Impositio, eadem est, scilicet unctio imponendo manum, sive Impositio manuum unctio. Sic etiam scripsit *Thomas Waldensis*: « Nemo dicat, quod olim Sacramentum fiebat sine unctione; non enim minus manus imponit, qui unctio imponit, » *De Sacram. c. 113.* Idem expressius scripsit *Petrus Aurelius*: « Non enim manus Impositionem, et *Chrismatism* (*Patres*) tantum conjunctas esse voluerunt, sed in unam singularemque actionem conclusas, quare non dicunt præberi unctionem, et manus Impositionem, sed unctionem Impositionem manuum. » Et revera *Innocentius III* in *cap. unic. de Sacram. Unctio.* id tradidit dicendo: « Per frontis *Chrismatism*, manuum impositio designatur, quæ alio nomine dicitur Confirmatio. » Et alibi in *c. Quanto 4. de Consuet.* scripsit: « Ut est Sacramentum Confirmationis, quod *chrismando* renatos soli debent Episcopi per manuum impositionem conferre. » Dicendo igitur *Pontifex, chrismando per impositionem manuum*, patenter docet, eandem actionem esse *chrismare*, et imponere manus, dum in ipsa *Chrismatism* Impositio manuum necessario continetur. « Ipsa enim Unctio, et Signatio (ait *Bellarminus c. 2.*) manus impositio rectissime dicitur. Unde *Marci 7.* cum postulassent quidam, ut Dominus manus imponeret Lunatico, ille id fecit, nam digito tetigit linguam et aures ejus. » Si autem Materia proxima Confirmationis una est actio, nempe unctio per manuum Impositionem, sive Impositio manuum unctio, ideo unicæ actioni seu unicæ Materiæ unica pertinet Forma. Præterea certum est, per plura sæcula à tempore S. Thomæ usque ad ætatem Recentiorum nostram sententiam oppugnantiam, omnes Scriptores unanimiter tenuisse, quod hujus Sacramenti unctio *Chrismatism* est unica Materia, et unica Forma sunt verba Episcopi unctionem comitantia. Atque hinc est quod Episcopi communiter non sategunt, ut omnes confirmandi sint præsentem in principio Ritum, cum Minister elevans manus profert Orationem, nec dubitant ipsi confirmare eos, qui postquam primus ille Ritus jam est completus, accedunt.

His omnibus accedit Declaratio allata supra *Bened. XIV* in Constitutione, *Ex quo primum*, ad Episcopos Græcos an. 1746, *lic. 1. Martii*, cujus verba hæc expedit repetere: « Quod itaque extra controversiam est, hoc dicatur: Nimirum in Ecclesia